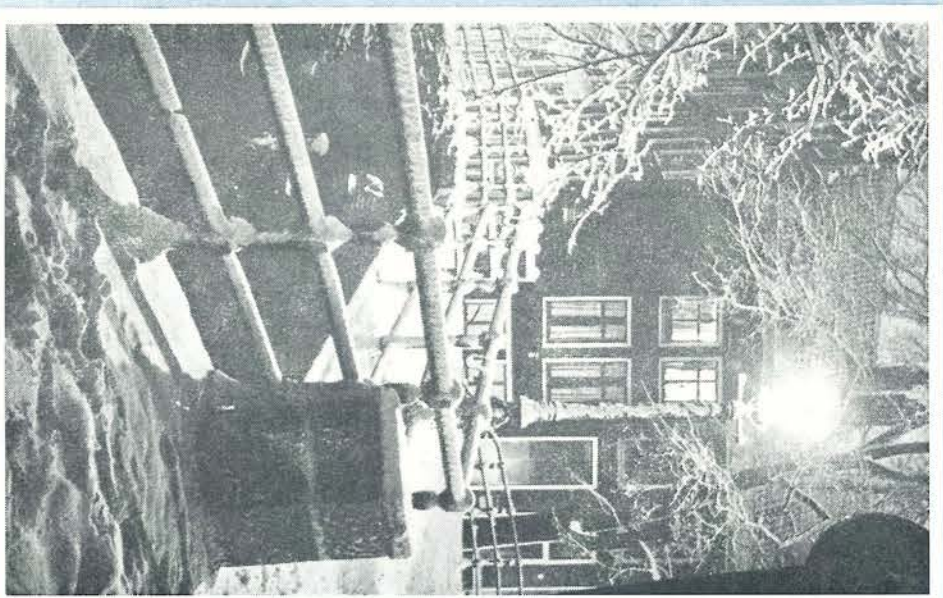

KERSTMIS 1957

het VDH-tje

Gedrukt in eigen drukkerij
met een oplage van 3500 stuks.

JAARSLUITING

De gebruikelijke jaarsluiting voor alle fabrieken is dit jaar bepaald op maandagavond 30 december 1957 in het Ontspanningsgebouw. Aanvang 20.15 u. Het programma voor deze avond is als volgt:

Opening.
Mannenkoor.
Jaarrede van de heer L. W. van der Heem.
Mannenkoor.

Paase.
Daarna zal worden vertoond de bekende Italiaanse film „Boezemvrienden“, een bijzonder knap stuk werk van de jonge Italiaanse cineast Franco Rossi, die met deze film zich als een meester in de kunst heeft doen kennen.

Kaarten worden uitgereikt op vrijdag 27 december 1957 in de beide pauzes.

KERSTLEIS

Anton van Duinkerken.

Het is gebeurd op een winterdag
Des nachts om twaalf uren.
De kleine kudde met herders lag
Te sluimeren bij de vuren.
Toen klonk uit den hemel een heldere wijs:
Kyrie Eleys.

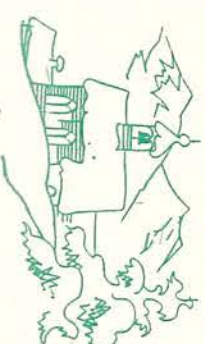
Maar ik en gij waren niet daarbij,
Ons trokken te vele zaken
Naar aardse gewichtigdonerij,
Naar wereldsche vernaken
Of naar onze zorgen voor drank en spijs.
Kyrie Eleys.

De herders hadden hun handen vol
Eenoudige geschenken.
Zij gaan het Kerstkindje schapenwol
En baden het: wil aan ons denken.
Wanneer Gij zult zijn in Ure perdidjs.
Kyrie Eleys.

Doch ik en gij komen achteraan
Met duizenden meegeloopen.
Wij zullen wel lang in de rij moeten staan.
Maar de steldeur is nog open.
Wij worden misschien nog wel eenmaal wijs.
Kyrie Eleys.

kerstfeest

WAPENSTILSTAND

of VREDE?

DOOR
DR JOH. H. SCHEURER

In vroegere oorlogsverhalen kwam nogal eens de volgende anecdoten voor:

De soldaten stonden aan de wederzijdse fronten tegenover elkaar. Ieder wachtte op het commando tot de aanval. Het was kerstmis. Op de fronten viel een merkwaardige stilte. Op één van de frontposten zongen soldaten in de kerstnacht bekende liederen.

En dan gebeurde het onverwachte: op het tegenoverliggende front zetten de „vijanden“ hetzelfde lied in hun eigen taal in. In die kerstnacht op het front werd er niet geschoten, alleen gezongen van „Vrede op aarde“.

Een dag later daverden weer de kanonnen en vloede er warm menschenbloed. De strijd ging door.....!

Zo'n verhaal sprak tot het gevoel. Maar men voelde er tegelijk iets heel ongerijms in. Waarom kunnen menschen vlak vóór en vlak na het gemeenschappelijke vredeslied elkaar op leven en dood te lijf gaan? Ja, men moet de vraag nog scherper stellen: welke waarde heeft in feite dat vredeslied dan? Het had alleen maar een zeer kortstondige wapenstilstand ten gevolge, geen vrede. En als zich dat dan alles samen trekt rondom de gedachte aan het kerstfeest, wat heeft dat feest dan voor diepere waarde?

We behoeven voor deze pijnlijke vraag niet eens naar oorlogsvelden te gaan, waar wordt geschoten en gedood. We komen dit alles ook tegen in onze dagelijkse samenleving. Ook daar zijn er fronten en zijn er menschen, die elkaar wel niet doden ten bloede toe, maar toch vijandig, wanhopig of geraffineerd bevechten. En ook die zijn op kerstfeest wel bereid tot een tijdelijke wapenstilstand, maar niet tot een blijvende vrede met elkaar.

Kijkt u maar eens hoe in de kleine samenleving van een bedrijf heel wat mensen jaloers zijn op elkaar, tegen elkander intrigeren, de één de ander tracht weg te werken, elkaar niet kunnen luchten of zien of soms de ander moedwillig dwars zitten of althans ten eenmale veronachtzamen. Een dagelijks gevecht, gekibbel, geplaag. Daarin gaan velen geestelijk kapot.

Met kerstmis is men dan even oogenshijnlijk verdraagzaam. Maar op 27 december gaan de gestakke ruzies en tegenstellingen pittig verder, tot volgend jaar 25 december.

Toch is het lied over „Vrede op aarde“ typisch aan het kerstgebeuren ontleend. Bijna 20 eeuwen geleden werd het voor het eerst gezongen bij Jezus' geboorte. En sindsdien wordt het jaarlijks bij zijn geboortedag herhaald.

Is die vredesboodschap misschien een sprookje? Dan is kerstfeest (is Christus-feest) alleen een stukje sentimentele romantiek, zonder werkelijke levenswaarde. Of hebben we de boodschap niet begrepen? Diezelfde Jezus, bij wiens geboorte dat vredeslied werd gezongen, heeft zijn hele leven gebruikt om de diepe zin en vreugde ervan duidelijk te maken. Het resultaat was, dat de menschen Hem ten slotte zat waren, aan een kruis sloegen en dood maakten. Ze hoopen toen van Hem en van Zijn onmogelijke boodschap af te wezen. Maar er waren er, die Hem geloofden en begrepen. Die hebben de boodschap doorgegeven. Zo klinkt die na 20 eeuwen nog! En ze versterken die met de toevoeging, dat eens die vrede helemaal en volstrekt zal komen, als Jezus zelf terugkomt.

Maar we kunnen er nu al iets van maken, als we ons inspannen om Jezus' woord en toelichting te bestuderen en te begrijpen. Zouden we ons daar elk kerstfeest dan maar niets eens toe zetten? Wie weet, hoeveel er dan in onze samenleving ten goede gaat veranderen!

Als we aan anderen een goede boodschap brengen, zit daar een bijzondere rijkdom in. Wanneer wij elkaar geschenken geven, dan is dat ook van waarde, maar die dingen verslijten. Wanneer wij elkaar geld geven, dan is dat vaak heel prettig, maar 't raakt eens op. Doch als we elkaar een goede gedachte, een levensboodschap geven, dan wordt die in de ontvanger en in de gever beiden een rijkdom, welke steeds groter wordt.

Jezus heeft aan alle menschen de goede boodschap van echte vrede doen brengen en zelf gebracht: vrede met God, met elkaar en met onszelf.

Elk kerstfeest herinnert ons daaraan weer: geen tijdelijke wapenstilstand in onze dagelijkse spanningen en conflicten, maar een werkelijk en blijvend goede verstandhouding. Want wie met God in het reine is kunnen komen, komt ook met menschen klaar.

1957 BRACHT ONS

In het volgende overzicht willen wij de belangrijkste gebeurtenissen van het jaar 1957 — uiteraard met betrekking tot ons bedrijf — in uw herinnering terugroepen.

Op deze en de volgende pagina doen wij dit door in het kort deze feiten te omschrijven; op de twee volgende pagina's ziet u de belangrijkste voorvallen in beeld gebracht aan de hand van foto's en originele tekst.

Januari.

In januari van dit jaar trof ons onverwacht de mededeling van het overlijden van onze directeur, de heer J. van der Heem. Op dat moment konden wij ons niet realiseren dat meneer Jan er niet meer was.

Zijn heergaan was een ernstig verlies voor ons bedrijf. Voor een bedrijf als het onze, dat een levend organisme is, is stilstand funest. Wij moegen daarom niet blijven stilstaan bij dit droevige feit, hoewel dit ook weer niet betekent dat wij moeten vergeten. Zij, die de heer Jan hebben gekend, zullen hem zich ongetwijfeld blijven herinneren en op degenen die slechts korte tijd onder hem hebben gewerkt, zal zijn voorbeeld inspirerend blijven werken.

Februari.

Tijdens de aandeelhoudersvergadering van Van der Heem N.V., Verkoopkantoor Van der Heem N.V. en Eerste Nederlandse Autorijwielfabriek N.V. op 15 februari werd de nieuwe samenstelling van de directies beslist.

De heer L. W. van der Heem werd benoemd tot president-directeur van Van der Heem N.V.

De heer A. Cronheim werd directeur bij Van der Heem N.V., speciaal belast met de export en het toezicht op de financiën van Van der Heem N.V. en tevens als directeur van het Verkoopkantoor Van der Heem N.V.

De heer L. C. M. J. Gassenhoven werd commercieel directeur van de drie genoemde vennootschappen.

De heer G. van Vliet werd benoemd tot administratief directeur van het Verkoopkantoor Van der Heem N.V. en ENAF N.V. en administratief onderdirecteur bij Van der Heem N.V.

Ir P. G. Zaaijer werd technisch directeur Van der Heem N.V. en ENAF N.V.

De heer Zaaijer maakte de nieuwe functie-indeling van de afdeling Personeelszaken bekend.

In de op 26 februari gehouden vergadering van de Ondernemingsraad Maanweg installeerde onze president-directeur, de heer L. W. van der Heem, ir P. G. Zaaijer tot voorzitter van de Ondernemingsraad Maanweg.

In zijn toespraak tot de OR zette de heer Zaaijer uiteen welk beleid hij denkt te voeren en hoe zijn visie op verschillende kwesties is, die het werk van de OR raken.

Maart.

Op 1 maart kwam onze medewerker, de heer S. Litzinga, door een noodloting ongevat om het leven.

In deze maand gaf de redactie een Solenummer uit, waarin speciaal aandacht werd besteed aan dit nieuwe vervoermiddel. Wij brachten een bezoek aan de bekende Voorburgse beeldhouwer, Albert Termote, die het beeld „Hoger zij uw vlucht“ heeft vervaardigd en opdracht kreeg een horstbeeld van wijlen de heer Jan van der Heem te maken.

In ons bedrijf aan de Maanweg werd een nieuw orgaan ingesteld, namelijk de Tariefcommissie. Tot de taak van de leden van deze commissie behoort o.a. het scheppen van vertrouwen bij het werken op tarief en het onderzoeken van klachten over tarieven.

De heer Scheurer start met zijn wekelijks „Cursiefje“, waarin op verschillende kwesties, voor ons bedrijf van belang, in het kort de aandacht wordt gevestigd.

Grote belangstelling bestond er voor de zo langzamerhand traditioneel geworden onderavond.

April.

Onder het motto „Een afscheid en een welkom“ maakt de heer Zaaijer bekend dat met ingang van 6 april 1957 de heer C. Schrevel, chef afdeling Arbeid, benoemd is tot redacteur van het VDH-tje en tevens bevestigde de heer Zaaijer zijn dank voor het vele werk dat de scheidsende redacteur, des C. A. A. van Luttervelt, chef afdeling Public Relations, voor ons personeelorgaan heeft verricht.

De kantine aan de Maanweg werd verrijkt met een nieuwe koffiezetinstallatie, die spoedig bewees tot beter koffiezetten in staat te zijn.

De Ondernemingsraad Maanweg hield haar laatste vergadering op 9 april.

Wij ontvingen bericht van het overlijden van de heer M. van Stapelle.

In deze maand verscheen het 500ste VDH-tje. In de Draaierij werd een nieuwe oliezuiveringsinstallatie geplaatst.

Ons jaarverslag over 1956 werd gepubliceerd. In de dagbladen werd aangekondigd dat Van der Heem N.V. de aandelen van de ENAF N.V. heeft overgenomen en dat op 24 april een aandelenmissie van f 3.000.000,— werd uitgeschreven.

De nieuwe Ondernemingsraad Maanweg werd gekozen en geïnstalleerd door zijn nieuwe voorzitter, ir P. G. Zaaijer.

Mai.

In deze maand vond de vergadering van aandeelhouders plaats over het verslagjaar 1956.

De heer L. W. van der Heem geeft op een in het Kurhaus gehouden studietoelichting zijn mening over „werken in de schoolvakantie“.

De heer G. Kalshoek wordt benoemd tot chef van de afdeling TV-montage.

Voor onze Utrechtse fabrieken werd een nieuwe Ondernemingsraad gekozen.

In het Ontspanningsgebouw te Den Haag werd onze „snoepent“ geopend, die gezien de resultaten, blijkbaar in een goede voorzieit.

De voetbalcompetitie startte.

Wij ontvingen de mededeling van het plotseling overlijden van onze medewerker F. Zonderdan.

In het maandblad SUCCES lezen wij de mening, die onze president-directeur heeft over de huidige jeugd. Naar de mening van de heer Leo komt de jeugd er echt niet zo slecht af.

In een door de heer Zaaijer gepresenteerde bijeenkomst werd het belangrijke rapport „Ontslagonzaken“, dat over een periode van twee jaar door onze afdeling Statistiek was samengesteld, uitvoerig besproken.

In een bijeenkomst, waarbij aanwezig waren de drie Ondernemingsraden en een groot aantal andere VDH-ers, werd door de heer Zaaijer een beeld gegeven van de resultaten van Van der Heem N.V. in 1956.

Juni.

Mejuffrouw H. G. A. C. Kok is de eerste dame, die 20 jaar onafgebroken bij ons bedrijf in dienst is.

Onze brandweerploegen namen deel aan een provinciale brandweeredstrijd in Hendrik-Ido-Ambacht.

In het VDH-tje en wat belangrijker is: bij de handel, werd de Jumbo-snelruiger SZ 52 geïntroduceerd.

Ten tweede male werd dit jaar een advertentie van Stokvis bekrond; nu betrof het een televisie-advertentie.

Het VDH-tje beleefde een novum door het verschijnen van de eerste VDH-jeugdkrant. De samenstelling van de Jeugdkrant wordt verzorgd door mej. W. G. Reimink en de heren C. van der Kade en G. C. Koopman.

Bij ENAF werd een nieuwe Ondernemingsraad gekozen.

Bij de provinciale brandweeredstrijden in het Westbroekpark behaalde de A-ploeg van onze bedrijfsbrandweer Maanweg de eerste prijs. Hiermede werden zij de beste spuitgasten in de provincie Zuid-Holland in hun klasse.

De heer J. van Dieën werd benoemd tot chef van de Framelouwerij bij de ENAF N.V.

Het VDH-tje besteedde aandacht aan een van onze nieuwe handboormachines.

In een feestelijke bijeenkomst in ons Ontspanningsgebouw hield onze president-directeur, de heer L. W. van der Heem, aan de directeur van de handelsmaatschappij R.S. Stokvis & Zonen N.V., de heer E. F. Eriksson, de 250.000ste Solex aan.

Deze maand overleed, na een lange en slopende ziekte, onze medewerker W. C. Rutgers.

Ons bedrijf aan de Maanweg werd bezocht door een aantal Rotterdamse autoriteiten, waaronder de burgemeester van Rotterdam, mr G. E. van Walsum.

Juli.

De jaarlijks terugkerende Solex-rally werd voor de achtste maal gehouden en wel onder ideale weersomstandigheden.

De heer Leo van der Heem installeerde de nieuwe Centrale Ondernemingsraad.

Onze bedrijfsbrandweer behaalde in de landelijke brandweeredstrijd een eervolle zevende plaats.

De Gereedschapmakers-ploeg werd kampioen in het VDH-betrijfsvoetbaltoernooi.

Voor de zevende maal ging een aantal VDH-huistrouwen een week met welverdiende vakantie.

Onze verschillende houtbewerkingsafdelingen verhuisden in deze maand naar de nieuwe Kastenfabriek om direct in augustus met de productie te kunnen starten.

Augustus.

Wij ontvingen het bericht dat op nog zeer jeugdige leeftijd onze Utrechtse medewerker de heer K. de Ruiter in de vakantie was overleden.

Met ingang van 1 augustus werd de zogenaamde 2% loon-

compensatieregeling ingevoerd in verband met de door de regering afgekondigde huurverhoging.

In de nieuwe Kastenfabriek werd zij het nog wat onwoning, met de productie gestart.

De heer C. L. Waarsenburg, Gereedschapbureau, was op 26 augustus 25 jaar in onze dienst.

September.

De redactie bracht een bezoek aan onze nieuwe Utrechtse fabriek aan de Keulsekade en publiceerde haar bevindingen over dit mooie nieuwe bedrijf in het VDH-tje.

19 September was het 25 jaar geleden dat de heer J. Jense, Medische dienst, bij VDH kwam.

In het Ontspanningsgebouw van ons bedrijf aan de Maanweg kregen wij een moderne vitrine voor het tentoonstellen van onze producten.

Op de Fratio maakten de ERRES radio- en televisietoestellen een goede beurt.

De Utrechtse ontspanningsvereniging voerde met groot succes het toneelstuk „In het Witte Paard“ op.

Vijf dames van ons bedrijf aan de Maanweg namen deel aan de Nationale typewedstrijden: enkelen van hen boekten aardige successen.

Oktober.

Onze Solex-service, tot op heden wat stielmoederlijk bedeld, verhuisde naar zijn nieuwe omgeving.

De heer C. de Vogel, Montage Elektronische Apparaten, vierde op 10 oktober zijn 25-jarig dienstjubiläum.

Onder het motto „Uit de VDH-keulen“ werd gestart met de eerste afdelingsbeschrijving. Met deze beschrijvingen hoopt de redactie bij het gehele personeel een betere kennis van zaken omtrent de werkzaamheden van onze afdelingen te bereiken.

Weer een jubilaris; op 24 oktober was de heer J. Fortuin, Technische dienst, 25 jaar aan ons bedrijf verbonden.

29 Oktober j.l. werd op stijlvolle wijze het 25-jarig jubileum gevierd van onze directeur, ir P. G. Zaaijer.

In de vergadering van de Centrale Ondernemingsraad werd voor onze bedrijven de vakantie voor 1958 vastgesteld.

November.

Wij publiceerden de uitslag van de vakantie-fotowedstrijd, waarbij meer en betere resultaten dan het vorige jaar behaald bleken te zijn.

3 November was het 25 jaar geleden dat de heer M. Schouten voor de tweede maal in dienst van Van der Heem trad.

Deze maand werd in onze fabrieken volop gewerkt door vrijwilligers, die orders van Sint-Nicolaas uitvoerden.

27 November j.l. werd in de hal van ons hoofdgebouw het door de directie van Stokvis aangeboden horstbeeld van wijlen heer Jan van der Heem onthuld. Het gehele personeel kon de bij deze plechtigheid gesproken woorden via onze omroepinstallatie beluisteren.

December.

Het was niet de eerste keer dit jaar dat er VDH-typewedstrijden werden gehouden; dat wij er hier aandacht aan besteden kwam door de prachtige resultaten, vooral van de Utrechtse dames.

De goedheilig man bracht een bezoek aan de kinderen van ons personeel en vond op zijn verjaardag ook nog even tijd om kinderen van geadopteerde kindertehuizen een cadeautje aan te bieden.

In Rotterdam nam de directie van Stokvis het prijszwaardige initiatief Tele Visioen te openen, een voorlichtingscentrum voor ERRES radio's, televisietoestellen en huishoudelijke apparaten.

De beperkte plaatsruimte heeft ons genoopt een keuze te maken uit de gebeurtenissen die ons het belangrijkste voorkwamen.

Wij hopen dat u met dit beeld van 1957 nog in herinnering, uw start in 1958 zult maken met de blik op de toekomst gericht, om samen met de andere VDH-ers te werken aan de verdere groei van onze bedrijven.

Nieuwe directie

De directie van de V.D.H.-tje bestaat uit de volgende leden:

- Bestuur:** J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter.
- WV:** J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter.
- WV:** J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter.

Jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders

Op zaterdag 11 mei 1957, om 10.00 uur, zal de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van de V.D.H.-tje plaatsvinden in de zaal van de V.D.H.-tje.

Grondstoffen Technische Studie

TARIEF COMMISSIE MAANWEG

De tariefcommissie van de Maanweg heeft de volgende tarieven vastgesteld:

- 1. Maanweg: 1.000,-
- 2. Maanweg: 1.000,-
- 3. Maanweg: 1.000,-

ALBERT TERMOTE, groot als mens en als kunstenaar

Albert Termote, een van de grootste kunstenaars van ons land, is overleden op zaterdag 11 mei 1957, op 78-jarige leeftijd.

Een afscheid en een welkome

De V.D.H.-tje heeft afscheid genomen van een van haar leden, die na een lang ziekbed is overleden.

JEUCD

De V.D.H.-tje heeft een nieuwe afdeling, de JEUCD, opgericht, die zich richt op de jeugd.

HET ELEKTROMOTORENLABORATORIUM

De V.D.H.-tje heeft een nieuw laboratorium voor elektromotoren opgericht.

DE KOFFIE IS WEER BEST EN DE OLE NIET MINDER

De V.D.H.-tje heeft de koffie en de olie weer besteld.

ONDERNEMINGSRAAD MAANWEG

De ondernemingsraad van de Maanweg heeft de volgende beslissingen genomen:

- 1. Maanweg: 1.000,-
- 2. Maanweg: 1.000,-
- 3. Maanweg: 1.000,-

ERRES een voorbeeld van service

De V.D.H.-tje heeft de service van ERRES verbeterd.

EVEN... VERHUZEN!

De V.D.H.-tje heeft verhuist naar een nieuw adres.

ONS JAARVERSLAG

De V.D.H.-tje heeft haar jaarverslag uitgebracht.

Van der Heem

De V.D.H.-tje heeft Van der Heem benoemd tot voorzitter.

NIJUE AANWINT IN KANTINE

De V.D.H.-tje heeft Nijue gewonnen in de kantine.

het V.D.H.-tje

De V.D.H.-tje heeft de volgende leden:

- Bestuur:** J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter.
- WV:** J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter.
- WV:** J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter.

WEER EEN BEKRONING

De V.D.H.-tje heeft een nieuwe bekroning gewonnen.

De geboorte van de 250.000ste SOLEX

De V.D.H.-tje heeft de 250.000ste SOLEX geboort.

VAKANTIE

De V.D.H.-tje heeft vakantie genomen.

FOOTBEDSTRUD 1957

De V.D.H.-tje heeft de FOOTBEDSTRUD 1957 gewonnen.

RECEPTIE IN HOTEL "WITTEBRUG"

De V.D.H.-tje heeft een receptie in het hotel "Wittebrug" gegeven.

IN 1954

De V.D.H.-tje heeft in 1954 de volgende leden:

- Bestuur:** J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter.
- WV:** J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter.
- WV:** J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter; J. van der Heem, voorzitter.

JEUGDKRANT

De V.D.H.-tje heeft de JEUGDKRANT uitgebracht.

De eerste huishouding

De V.D.H.-tje heeft de eerste huishouding opgericht.

SOLEX-SERVICE in nieuw huis

De V.D.H.-tje heeft de SOLEX-SERVICE in een nieuw huis verhuisd.

SOLEX

De V.D.H.-tje heeft de SOLEX uitgebracht.

SOLEX-SERVICE

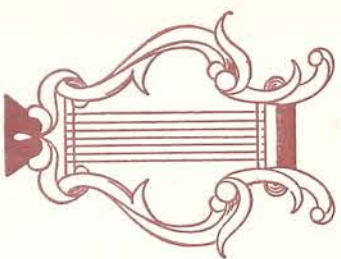
De V.D.H.-tje heeft de SOLEX-SERVICE uitgebracht.

SOLEX-SERVICE

De V.D.H.-tje heeft de SOLEX-SERVICE uitgebracht.

SOLEX-SERVICE

De V.D.H.-tje heeft de SOLEX-SERVICE uitgebracht.

Balletkunst

Wanneer iemand in twintig jaar geleden zich ten gunste van het ballet uitsprak en daarbij nog het ongeluk had een man te zijn, dan bestond er grote kans dat men hem voor „in rare" of „een zeer rare" aanzag; en zelfs nu is deze opvatting nog niet geheel verdwenen.

Het is spijtig te moeten constateren, dat van de meest elementaire kennis van deze kunstvorm bij veel mensen elk spoor ontbreekt. Men heeft in het algemeen wel z'n vaas idee over mannen en vrouwen, die in bonte kleidij over een tonel heen en weer draaien en springen, terwijl af en toe een of andere juffrouwe een nummertje tentoon weggceft.

F. G. VAN DER MEULEN

DOOR

Het is ook opvallend hoeveel mensen het ballet verwarren met uitingen zoals: ijsballet, waterballet of andere shows; het ballet is een zelfstandige kunstuiting en heeft niets te maken met dergelijke shows die alleen enkele vormen van het ballet hebben overgenomen.

Nu doet zich het vreemde feit voor, dat praktisch iedereen wel eens van Anna Pavlova heeft gehoord en haast iedereen weet ook, dat zij z'n bekendheid verwierf door haar vertolking van „de stervende zwaan".

Zij had in Engeland z'n succes en wekte z'n enthousiasme op, dat de balletscholen volstromen en met leerlingen. Sindsdien is de belangstelling nog meer toegenomen.

Doch niet alleen zij is de oorzaak van deze toenemende belangstelling; er zijn nog verschillende andere factoren aan te wijzen.

Allereerst is de interesse in sport en gymnastiek (dus in het algemeen de lichaamsontwikkeling) sterk uitgebreid, vooral omdat men het belang van een goede lichaams-training steeds meer inziet. Het gemakkelijken en soepel bewegen van dansers en dansersessen ziet men daarom graag. Dit alleen zou echter nooit geheel in staat zijn om balletomannen te kweken; er zijn nog meer belangrijke factoren die een rol spelen.

Doordat de Hollander tegenwoordig meer dan vroeger in de gelegenheid is met het buitenland in contact te komen en kennis te nemen van de daar heersende opvattingen, heeft hij heel wat opvattingen moeten herzien. De wantrouwende houding tegenover uitingen die niet direct bewezen „degeijlijk" te zijn of die niet persé „iets leerzams" bevatten, heeft hij al voor een behoorlijk deel laten varen. Men is gaan inzien dat in landen zoals Engeland en Frankrijk het ballet hoog staat aangeschreven. Het bewijs dat zelfs in hoge Engelse kringen het ballet wordt gewaardeerd is geleverd door het feit dat prinses Margaret presidente van "The Sadler's Wells Foundation" is.

Het is ook een feit dat het theater- en schouwburgbezoek veel algemener is geworden; bijna iedereen is tegenwoordig praktisch in staat er heen te gaan wanneer men dat verkiest. Al deze factoren bij elkaar zijn voor het ballet bijzonder gunstig geweest en hebben meegewerkt tot het oprichten van eigen Nederlandse balletgroepen, zoals het Nederlands Ballet, het Ballet der Lage Landen en het Ballet van de Nederlandse Opera.

Wanneer men een begrip nader wil beschouwen staat ons een prettig hulpmiddel ten dienste, namelijk de vergelijking. Een vergelijking is echter nooit geheel zuiver, omdat er altijd punten overblijven die oewel geheel verschillen, of die niet te vergelijken zijn daar zij juist het wezen van het begrip uitmaken.

De danskunst vergelijkt men graag met de muziek, juist omdat bij beide de fantasie z'n grote rol speelt. Er bestaat weliswaar muziek,

die illustratief is, doch dat doet niets af aan het feit dat men een bepaalde indruk zelf moet vormen; de inhoud kan hoogstens een hulpmiddel zijn.

Dit is ook zo bij het ballet: men richt zich meestal slechts op het thema, de rest moet de fantasie aanvullen.

De tweede overrenkomst met de muziek is zeker niet minder belangrijk. Evenals bij de muziek is het ballet er alleen op het ogenblik dat het wordt uitgevoerd. Daarna of daarvoor is het voor de toeschouwer niet concreet aanwezig. Dat is in sommige opzichten wel een nadeel.

Boeken of schilderijen missen dit euvel. Men is daardoor in staat met zo lang een bepaald boek te bestuderen tot men het geheel heeft doorgrond of men kan met zo lang naar een schilderij kijken totdat men zeker is van bepaalde details. Dit komt doordat deze werken altijd aanwezig zijn in de vorm zoals ze tot stand zijn gebracht. Muziek is er wat de bestudering ervan betreft heel wat beter aan toe dan het ballet. Men heeft sinds lange tijd de beschikking over het bekende notenschrift, waardoor men in staat is alle muziek naar de vorm weer te geven zoals het door de componisten is bedoeld en vastgelegd. Doordat het notenschrift steeds gelijk is gebleven, is er maar één uitleg mogelijk. Het gaat hier enkel om de compositie als zodanig, niet om de gevoelens die bij de uitvoering een rol spelen. Deze zijn nooit goed in één of andere vorm vast te leggen en hangen geheel van de vertolker af.

Het noteren van balleten is altijd zeer moeilijk geweest en er is dan ook eigenlijk nog steeds geen goede vorm voor gevonden. De balleten leelden vroeger praktisch alleen in het brein van de maker en wanneer deze overleed, was meestal ook het ballet verdwenen. Men heeft met grote moeite balleten uit vroegere tijden weten te reconstrueren aan de hand van brieven, aantekeningen, boeken, enz. Men begrijpt dat het voor een

leek onmogelijk is uit deze summiere gegevens zich een juist idee over zulke werken te vormen. Doch ook al weet men de inhoud en kent men de muziek, dan nog is men niet in staat voor zichzelf een ballet te reconstrueren, net zo min als het mogelijk is om bij een opera alleen aan de hand van het tekstboek de bijbehorende muziek te doen herleven.

Als we de technische problemen laten rusten en het ballet nader bekijken, dan kan men zich afvragen wat eigenlijk het ballet tot een volwaardige kunstuiting maakt. De logisch opgebouwde en geordende bewegingen, welke gelijktijdig gracijs en sierlijk zijn, de sprongen van de dansers, de ingewikkelde bewegingen van de dansersessen, dit alles is in staat de toeschouwers een bepaalde stemming te doen ondergaan.

Vreugde wordt afgewisseld met droefheid, met enthousiasme of met weemoed, terwijl de inhoud van een ballet ons helpt om de stemming op een bepaald idee te richten. Soms valt het accent alleen op het ritme of op de harmonische verwickelingen der figuren, dan weer wordt een situatie enkel aangeduid en er van een gegeven nauwelijks meer sprake, zoals bijvoorbeeld in het ballet „Kaledioscoop" van de Engelse choreograaf Walter Gore:

„Zou men als kind door 'n kledioscoop heen naar de glinsterende stukjes glas, die opwindend, in eindeloos nieuwe figuren van kleur op kleur vielen — zo is het met de kindersachtige wezens in dit ballet".

Grote componisten zoals Tsjajkovsky en Stravinsky en vele anderen, hebben speciale balletmuziek gecomponeerd. Zeer bekend zijn van Tsjajkovsky o.a. „de Notenkraker" en „het Zwanenmeer", waarvan de muziek in de vorm van suites buiten de balletzaal veel

wordt uitgevoerd.

De balletontwerper of choreograaf kiest echter niet alleen nieuwe composities om daarmee zijn werken op te bouwen; veelal wordt bestaande muziek gebruikt om een choreografie tot stand te brengen.

Wij stellen het op prijs dat de heer F. G. van der Meulen voor het VDH-tje een artikel over de Balletkunst heeft willen schrijven. Wij zijn het Nederlands Ballet erkentelijk voor het ter beschikking stellen van de foto's.
De redactie.

Het ballet, dat aan het einde van de vijfde eeuw in Italië ontstond, werd in Frankrijk verder ontwikkeld en vond ook zijn weg naar Rusland. Tsar Peter de Grote stichtte een dansacademie en werd daarin door de hoge adel nagevolgd.

Het ballet kwam in Rusland tot grote bloei, temeer daar het Russische volk zo'n natuurlijke begaafdheid heeft voor muziek en dans. De Franse stijl, die aanvankelijk het ballet beïnvloedde, werd op den duur verlaten en er ontwikkelde zich een geheel eigen stijl, die op zijn beurt de West-Europese landen weer nieuw leven inblies.

De stichter van het „Russische Ballet" in West-Europa — Serge Diaghliev (1872—1929) — is één van de mensen geweest, die het ballet tot ongekende hoogte heeft gebracht. Zijn stijl is nog steeds in gebruik en enkelen die onder zijn leiding hebben gedanst, zoals

Serge Lifar en Leonid Massine, zijn nog actief en leveren hoogstaand choreografisch werk. Het is dan ook geen wonder dat velen zich met Russische namen bekenden en bijv. Lily Jones zich Ljovor Smirnova noemt en dat Xenia Petrova gewoon uit South-Kensington komt.

Dat men zich bij het ballet hoofzakelijk van de Franse taal bedient, is voor degenen die er mee omgaan niet zo gewoon, als het bij de muziek gebruikelijk is tempo en gevoel in het Italiaans aan te geven.

Men denke bijvoorbeeld aan aanduidingen zoals Allegro, Moderato, Con brio, enz.

De vertaling van de Franse uitdrukkingen geeft slechts gedeeltelijk weer wat eigenlijk wordt bedoeld, omdat het meestal slechts aanduidingen zijn, die een heel begrip omvatten. Begrippen zoals piler (buigen), ééndre (strekken), relever (oprichten), sauter (springen) of tourner (draaien) zijn nog wel te volgen, doch de meeste begrippen zijn niet in zo'n enge vertaling te onvullen.

Neemt men bijvoorbeeld woorden zoals fouetté of assemble, wat afleidingen zijn van fouetter (met de zweep slaan) en assembler (verzamenen), dan heeft men bij het ballet een veel ruimere betekenis hieraan gegeven. Zo is fouetté „met het élan en de scherpe van een zweepslag geschiedt de slingerende beweging door het been dat die beweging veroorzaakt" en voor assemble „de sprong van één been op beide benen". Zo kent men de verscheidenheid van uitdrukkingen die meewerken om het dansen zo goed en zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Er is uiteraard aan deze uiteenzetting over het ballet nog veel toe te voegen, doch volheid is niet het doel van dit artikel geweest, maar slechts de poging wat meer inzicht te brengen in een kunstuiting die ons veel vreugde en geluk kan schenken.

DE KERST-

KALKOEN

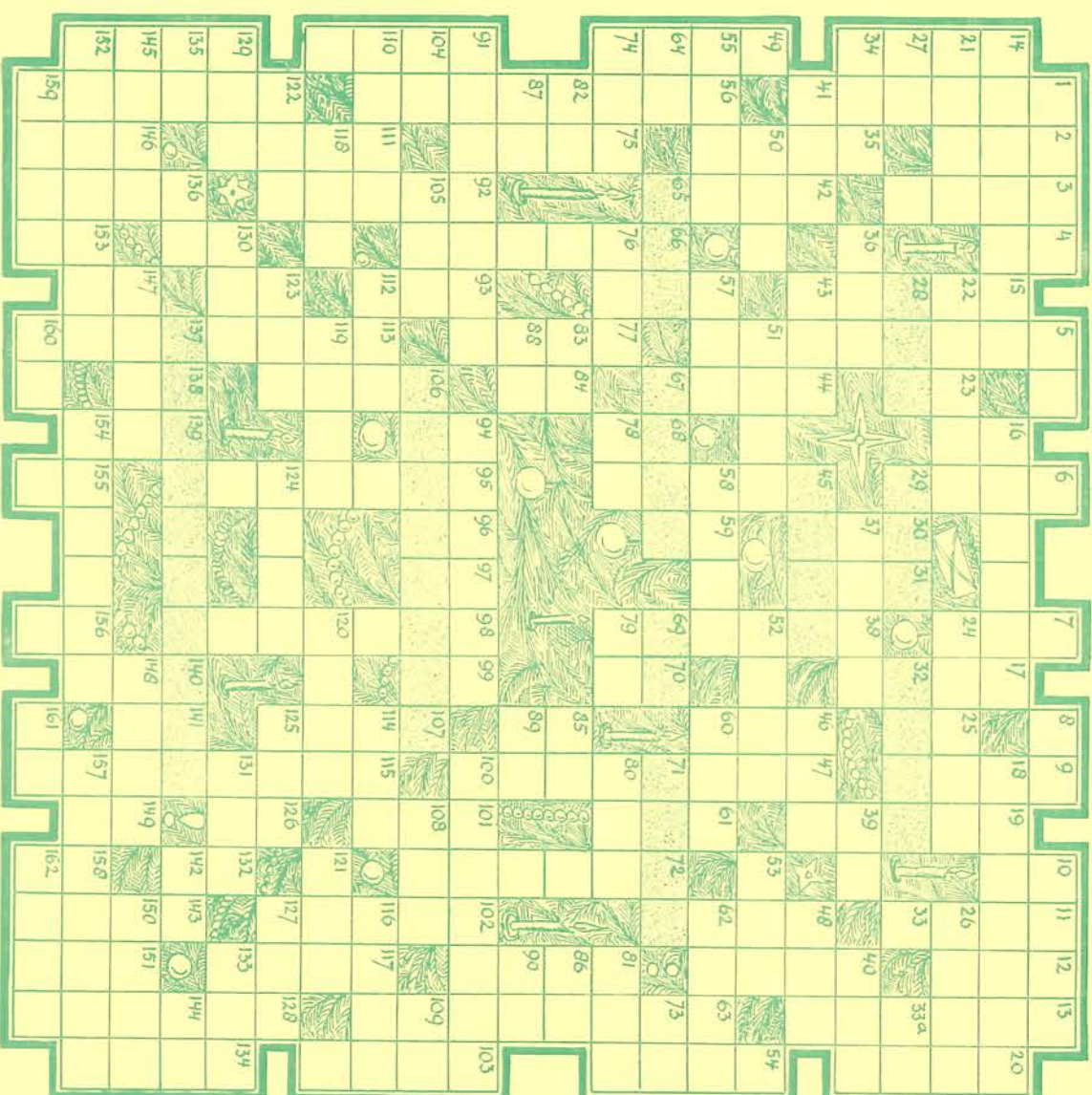
IN HET

Midden-Oosten

Meestal wordt het kerstfeest gevierd met het geven van een speciale maaltijd, waarbij een groot deel van de mensheid alleen maar denkt aan de gastronomische genoegens en niet of zeer weinig aan de godsdienstige betekenis van dit bij uitstek zo belangrijke feest voor het Christendom. De hoofdschotel van de kerstmaaltijd is, al naar de beurs het loelaar, gans, kalkoen of konijn, terwijl sommigen een mals kippeboutje prefereren. In het Midden-Oosten, waar de kalkoen oorspronkelijk vandaan komt — in het Engels heet de kalkoen "Turkey", hetgeen Turkije betekent — wordt de kerstmaaltijd voornamelijk met kalkoen gevierd. Daar men de kalkoen hier in groten getale ziet, is de prijs van 'zo'n beest lang niet zo hoog als in ons land. Reeds maanden voor kerstmis trekken de handelaars, troepen kalkoenen afkomstig van de Syrische akkers voor zich uitdrijvend, naar Beiroet of Damascus, waar de meeste Christenen wonen, zodoende alstanden van 300 tot 500 km te voet allegend.

Onderweg moeten de kalkoenen hun kosje maar opscharrelen, zodat zij na zo'n wandeling van 10 tot 14 dagen niet al te vet aankomen op hun bestemmingplaats. Men kan het de beesten dan ook goed aanzien. Als zij de stad bereiken wordt de troep gesplitst in kleine troepjes van ca. 20 tot 30 beesten, die verkocht worden aan kleinere handelaars, die deze beesten gewoon door het stadsgewoel heendrijven al leurende met hun levende koopwaar. Veronderstelt u eens dat u zo'n troep levende kalkoenen begin december in de Spuisstraat zag wandelen. Een zelfde beeld kunt u aantreffen in de hoofdstraten van Beiroet. Het merendeel der Libanezen koopt de kerst-kalkoenen reeds weken voor het feest wordt gevierd, waarna zij het beest op het balkon, dat ieder appartementshuis bezit, verder oplokken, opdat hij als een goed doorvoede kalkoen op de kersttafel zal kunnen prijken. Het slachten gebeurt thuis of op straat, waarbij de straatluid begripelijkereis veel belangstelling toont. De kalkoen wordt door de Libanezen toebereid "à l'Orientale", d.w.z. gevuld met rijst, rozijnen en pijes van denneappels, in het Arabisch "snobar" genaamd, die het geheel een heerlijk gekruide smaak geven. Zo ziet men, dat ook in de landen waar de „ster bleef stilaan" de kalkoen op vele kerstfeels prijkt.

B. P. van Zuiden.

Horizontaal: 1. knook; 5. rivier in Italië; 8. mannelijk rund; 10. champagne; 14. plaats in Palestina waar Maria Magdalena vandaan kwam; 16. nagras; 18. aanvallen; 21. sterplant met geneeskrachtig sap; 22. stryptperk; 24. reus; 25. hoofdstad van Noorwegen; 27. reeds; 28. voorzetsel; 29. van de; 32. erf; 33a. pers. voornaam; 34. korte kous; 36. naaldboom; 37. Argentijns minustuk; 39. pers. voornaam; 40. meertje in de heide; 41. deel van de hals; 43. bovendien; 45. spreker; 46. organisatie van vrachtovervoerders; 48. vismand; 50. vordering; 51. homingbif; 52. hoofdstad van Noorwegen; 53. Roemeense muntheheid; 55. Romeinse godheid, waarvan we tijdens de Kerstdagen liever niet denken; 57. plaaggeest; 58. het vroegere Mesopotamie; 60. leider van de V.V.D. in de Tweede Kamer; 62. naam voor ruisoorden e.d.; 64. klaar; 65. niet verder dan; 67. windstreek; 69. voegwoord; 71. windstreek, tegengesteld aan 67 hor.; 73. watterte in Friesland; 74. ontmoetvering; 76. mannelijk konijn; 78. onder voorbehoud van titel; 79. Nederlandse spoorwegen; 80. poes; 81. verdeelingsmiddelen voor insecten; 82. titel van een ingehuur; 83. reeds; 85. watterte in Friesland; 86. muzeknoet; 87. meissenaam; 88. watterte in Brabant; 89. muzeknoet; 90. fenand die het diploma Technische Hogeschool heeft; 91. drank, geschonken op krambeceel; 99. afschuwelijk; 100. onderricht in een taal; 104. beestplaats in een kast; 105. afk. Rijksoormatlessen; 106. voorspoed; 108. meissenaam; 109. produkt van een kip; 110. in het jaar; 112. Latijn; in... (hope); 114. naam van een Utrechse studentenvereniging; 116. gindse; 118. gehoorse; 119. verwarde vloer; 120. Duits; 121. niet dichtbij; 122. vis; 123. Latin; 124. plaats bij Gossel; 125. jongensnaam; 127. gard; 129. lang, smal stuk hout; 130. oudtestamenteisch priester; 131. kledingstuk

voor mannen en vrouwen; 133. Latin; 201. laag water; 138. winters voortuig; 137. feest dat eind december wordt gevierd; 142. reeds; 144. draaisnaar; 146. gindse; 147. getelde van Zeus; 148. een der vingens; 150. organisatie voor kerstelijke radio-uitzendingen; 152. stratenkrant; 154. deel van Overijssel; 157. geen mens; 159. West-Indische rijkssoldaten; 160. muzeknoet; 161. landbouwverhuig; 162. rondtrekkend zanger in oude tijd.

KERSTPUZZEL

Verticaal: 1. grote bal; 2. Latin; 3k; 3. het paradijs; 4. later dan; 5. vorm van krankzinnigheid; 6. geheel van huizen en gebouwen; 7. stuk goed; 9. grote auto; 10. Staatsspoor; 11. Noorse jongensnaam; 12. het aanwezige geld; 13. draken; 14. rivier in Nederland; 15. vorstvalken; 16. voegwoord; 17. deel van London; 18. ontvrede; 20. de negende ure; 23. voegwoord; 25. Frans lidwoord; 30. geneente in Gelderland; 31. afk. regiment; 35. maal; 38. vuur aanhouden; 40. niet rein; 42. houten doos; 44. bekend merk van kunstzilver; 45. geneente, waar de fabriek van 44 is gevestigd; 46. afk. buitengewoon lager onderwys; 47. houten stuk; 48. hande val; 54. vlek; 56. bewoner van Afrika; 57. blijft staan; 58. afk. Rotterdamse Tram; 61. Latin; godin; 63. niemand uitgezonderd; 66. een redevoering houden; 68. mannelijk rund; 70. Nederlandse Spoorwegen; 72. Duitse jongensnaam; 75. stad in Algérie; 77. keer; 81. gekeperd weefsel; 84. bergplaats in een bureau;

85. daar; 91. deel van een school; 92. niet vocht; 93. meissenaam; 94. tweekant; 96. verkransing; 98. jongensnaam; 97. afk. eerste; 99. soort gitaar; 99. muzeknoet; 101. wijze; 103. meisje uit een bekend kinderboek; 106. meissenaam; 107. jongensnaam; 111. toonteken; 113. avonturen; 115. gehucht bij Akersloot; 117. god der heide; 122. landloper; 123. reeds; 126. afk. middelbaar onderwijs; 128. ovaal als een ei; 129. getelde van Zeus; 130. daar; 132. meissenaam; 134. Engels; kaart; 136. Griekse naam voor Mars; 138. afk. en dergelijke; 139. knaagder; 140. plaats in Gelderland; 141. afk. Sovjet Unie; 143. hoofdstad van Peru; 146. oppervlaktetaal; 147. afk. lager onderwijs; 149. Chinese vermicelli; 151. wagen; 153. vriendje van 103; 155. pers. voornaam; 156. voorzetsel; 158. laag water.

Voor de juiste oplossingen worden 5 punten gegeven.

Inzendingen vóór dinsdag 7 jan. 1958 aan mej. Hartsuiker, redactie VDH-tje.

Wij hopen dat u allen gezellige kerstgaten en een goede oud-jarsdag zult hebben.

Wij wensen directie en personeel van harte een voorspoedige 1958.

De redactie.

OM VOOR TE LEZEN

De kerstboom-piek

Bij de warme kachel zit Anneliesje. Ze verveelt zich een beetje, want ze is helemaal alleen in de kamer. Moeder is naar de stad en vader komt pas om zes uur thuis en Cobi is in de keuken aan het werk. Er is dus niemand die een spelletje met Anneliesje kan spelen. Ze kijkt eens op de klok — half vijf. Hé, zucht ze — ik woon maar, dat moeder terugkam.

Maar daar hoort ze de voordeur dichtslaan. Vlug wijpt ze van haar stoel en roept: Moeder, bent u daar? Ja hoor, daar ben ik weer. 't Heeft lang geduurd hé, maar kijk eens wat ik heb meegebracht. Anneliesje steekt haar hoofd om de hoek van de kamer en wat ziet ze daar in de gang?..... een kerstboom, een prachtige, grote kerstboom. Ze danst van pret in het rond. O, man, wat mooi roept ze.

Voorzichtig draagt moeder de kerstboom de kamer in.

Zullen we hem direct gaan versieren, mam? vraagt Anneliesje. Vooruit dan maar licht moeder, haal jij dan de doos met kerstspulletjes maar van de zolder. Maar voorzichtig hoort Anneliesje loopt vlug naar boven. Even zoeken — o ja, daar staat de doos, die grote witte. Heel voorzichtig houdt ze de doos voor zich uit en voelt voor voeltje loopt ze de trap af.

Moeder heeft het trapje uit de keuken gehaald. Ik zal de bovenste takken wel doen, dan moet jij onderaan de takken versieren. Anneliesje pakt het eerst een klein zilveren belletje uit de doos. Ze schudt er even mee. Tingeling, tingeling, zegt het belletje. Mooi klinkt dat. Dan neemt ze een grote glimmende bal. Als je erin kijkt, krijg je een heel raar gezicht, met hele dikke wang.

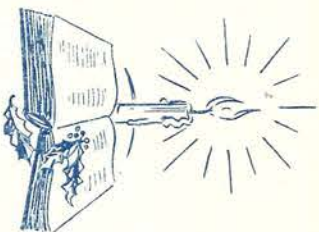
Dan werkt ze weer vlug door en na een poosje is de boom helemaal klaar. Samen gaan ze een stapje achteruit om eens te zien, hoe mooi de kerstboom nu geworden is. Mooi hé mam, wat zal vader straks wel zeggen — 't is helemaal een verrassing voor hem.

Moes, zegt Anneliesje ineens — nu zijn we toch nog wat vergeeten. Wat dan? vraagt moeder. De piek toch! O ja, waar is die nu? Samen zoeken ze nog eens in de doos. Waar is die mooie piek nu toch gebleven? O, zegt moeder ineens, ik weet het. Vorig jaar konden we hem niet van de boom afkrijgen en toen is hij gebroken. Tja, er hoort toch een piek op de boom. Zou jij er één kunnen kopen in de winkel, helemaal alleen? O ja, zegt Anneliesje, dat kan ik best. Klieed je dan maar warm aan en dan zal ik je geld geven.

Even later staat Anneliesje in de winkel. Mijneer, heeft u ook een piek voor de kerstboom, vraagt ze. Ja hoor, zegt de mijnheer van de winkel en hij pakt een hele hoop doosjes met grote en kleine, witte en gekleurde pieken. Er is één

hele mooie bij, die is helemaal van zilver en aan één kant zit een klein hokje en daar hangt een klein belletje in, dat echt kan tingelen. Hoeveel kost die met dat belletje, mijnheer? Twee gulden, zegt de mijnheer; geluklijk zitten er net twee gulden in de portemonnee. Ze geeft het geld en dan pakt de mijnheer de piek in een mooi papierfje met gouden sterretjes en er komt een gouddraadje omheen. Anneliesje zucht ervan, zo mooi vindt ze het.

Heel voorzichtig loopt ze met het papierfje over de straat.

Daar is haar eigen huis alweer en wie wil daar net naar binnen gaan?..... Vader! Papa, pa-âp, roept Anneliesje en vader blijft staan. Zo, zegt hij, heb je boodschappen gedaan, dat is flink van je.

Ja, ja, zegt ze, en doet nu eens gauw uw jas uit en uw ogen dicht, want er is een verrassing in de kamer. Gehoorzaam doet hij wat Anneliesje zegt. Doet u ze nu maar weer open. Kind toch, wat prachtig. Dat heeft moeder zeker allemaal gedaan. Ja, maar ik heb geholpen, zegt Anneliesje — ik heb de onderste takken versierd. En toen was de piek gebroken, vertelt ze verder, nou en toen mocht ik een nieuwe kopen. Pakt u het maar eens uit en dan moet u eens zien wat een mooie! Vader doet het papierfje eraf. Dat is een mooie hoor, dat was vast wel de aller mooiste van de hele winkel. Bij knikt Anneliesje van ja. Nu, ik zal hem er straks even indoen, helemaal in de top.

Moeder komt nu ook binnen. Prachtig is hij, zegt ze, hij is nog mooier dan die van vorig jaar. Leg hem maar even op het dressoir, dan kan er niets mee gebeuren. Maar Anneliesje is een beetje boos, waarom kon vader hem er nu niet indoen? Ze wou nu juist zo erg graag zien hoe mooi het wel stond, die prachtige piek boven in de boom.

Nu er niet meer aankomen hoor Anneliesje, zegt moeder nog en dan gaat ze weer naar de keuken. Anneliesje geeft geen antwoord, maar kijkt nog eens naar het doosje op het dressoir. Zou ze

de piek er nog even uithalen, heel voorzichtig? Ze wou hem nog zo graag even vasthouden en het kleine klokje bovenin horen tingelen. Vader en moeder waren er nu toch niet.

Heel zachtjes en met trillende vingers haalt ze de mooie piek te voorschijn. Tingelingeling zegt het klokje. Ze ziet en hoort niets anders meer in de kamer dan het klokje in de piek.

Maar er is nog iemand in de kamer gekomen en dat is Molly de poes. Hij springt op de stoel vlak bij Anneliesje. Wat hoort hij toch voor een geluid? Ineens ziet hij dat mooie glimmende ding. Dat is mooi!..... daar wil hij ook wel mee spelen en hij springt boven op het dressoir, juist als Anneliesje de piek weer in het doosje wil leggen. Z'n poot met de scherpe nageltjes schiet vooruit en krabt in Anneliesjes hand. Au, ga weg lelijke poes, roept ze, maar het is al te laat. Pats, daar ligt nu de mooie piek en er vliegen allemaal hele kleine stukjes glas in het rond. Weg is de piek en weg is het mooie tingelklokje. Tranen springen in haar ogen. O, wat verschromkeltig van die mooie piek! Nu hadden ze weer niks. Was ze nu maar niet zo onghoorzaam geweest.

Moeder komt binnen. Wat is er Anneliesje, vraagt ze, maar dan ziet ze het al. O Anneliesje, zegt ze, hoe komt dat nu? Een je er toch aan geweest? Anneliesje kan niets zeggen, ze knikt alleen maar. Moeder kijkt verdrietig. Jammer zegt ze, nu hebben we toch geen piek op de boom.....

Opeens gaat de bel. Anders springt ze altijd op om open te doen, maar nu loopt ze met langzame stappen naar de deur. En wie staat daar?..... Oma! Heerlijk, als oma komt is het altijd feest, maar nu kan ze haast niet eens blij zijn, nu oma er is. Dag oma, zegt ze en geeft haar een kus.

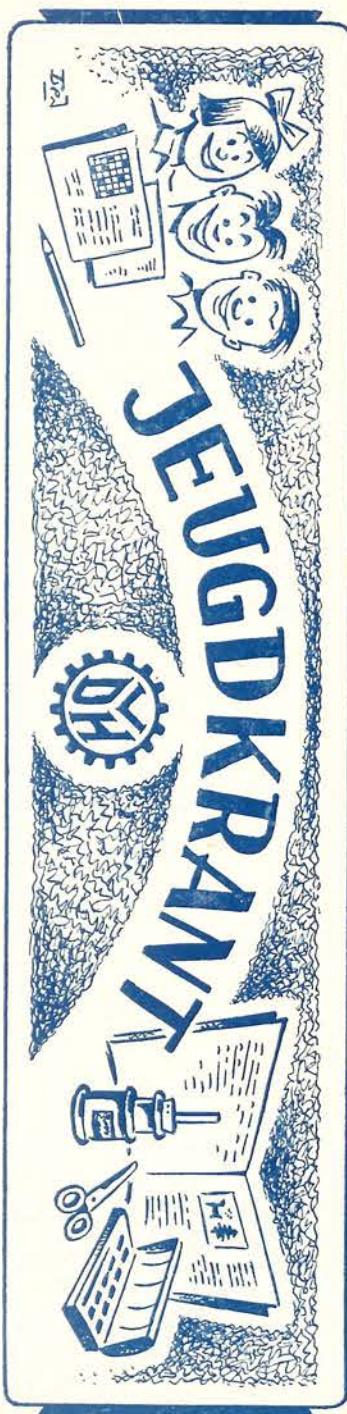
Liefje, waarom huil je, wat is er gebeurd? En weer begint Anneliesje te huilen, maar als oma binnen is, vertelt ze alles. Oma kijkt wel ernstig, maar ze lacht ook een beetje. 't Was wel erg stout Anneliesje, zegt ze, maar ik heb toch een verrassing voor je.

Ze geeft Anneliesje een doosje, waar een mooi papierfje om zit met gouden sterretjes en een gouddraadje er omheen. En ineens begrijpt Anneliesje het. Haar ogen beginnen weer te stralen, want wat komt er te voorschijn?..... Een piek, een prachtige piek voor de kerstboom.

Nu hadden ze toch een piek. Verbaasd kijkt ze oma aan. Maar hoe wist u dat nou oma, vraagt ze.

Wel, m'n kind zegt oma, vorig jaar was hij toch gebroken en toen dacht ik: Er moet toch een piek in de kerstboom en daarom heb ik er één voor je meegebracht. En nu komt het helemaal mooi uit. Zullen we hem er nu maar direct indoen?

En zo kwam op de kerstboom toch een mooie piek te staan.

Kerstmis in Zuid-Afrika

In Zuid-Afrika valt de kerstmis midden in de..... zomervakantie. Terwijl het hier volop winter is, is het daar zomer. Weet je wat, ik neem jullie even mee naar Zuid-Afrika. Nee, laat je winterjas maar aan de kapstok hangen, en berg je schaatsten maar goed op.

Daar gaan we dan. Trefden wij het even, net een paar dagen voor kerstmis varen we de Tafelbaai binnen en daar ligt Kaapstad aan de voet van de Tafelberg. 't Is nog vroeg als we van boord gaan, dus hebben we een hele dag om te zien hoe Kaapstad zich op de keist voorbereidt. Wat een drukte! Je hoeft heus niet te denken, dat je makkelijk een kamer kunt krijgen; alle hotels en

pensions zijn stampvol, vooral met mensen die ver van zee wonen en in de zomervakantie daarvan willen genieten. De drukke winkelstraat waar we nu

doorlopen, heet Adderley Street. Vroeger heette deze straat Herengracht, toen hadden de Hollanders hier nog wat te zeggen. Prachtige winkels hé? Maar kijk daar!

Als het niet zo warm was zou je denken, dat je in de Kalverstraat liep. In die etalage ligt het net of het sneeuwt en daar middenin zit het kerstmannetje, gehuld in zijn rode mantel en muts met wit bont afgezet. Hij zit warempel op een sile. Arme kerstman. Wat zul je het benauwd hebben. Zo zien jullie, dat ook in de zuidelijke landen de mensen geen afscheid kunnen nemen van een witte kerst. Overal zie je nu ook kerstklommen, besprenkeld met namaak sneeuw. De slingers en alle andere kerstversiering zijn net als bij ons.

Aan het eind van Adderley Street is het stadspark, één van de mooiste parken, die ik ooit gezien heb. Vroeger was dit de groentetuin van Van Riebeeck. Maar nu, hebben jullie ooit zoveel bloemen en planten gezien! Hier is een restaurant. En omdat jullie het zo warm hebben, gaan we heerlijk in de schaduw van die grote bomen zitten. Terwijl we hier uitrusten, zal ik jullie nog wat meer over kerst in Zuid-Afrika vertellen.

In de ziekenhuizen studeren de verpleegsters al weken van te voren de z.g. Christmas Carols in, dat zijn Engelse kerstliederen. De avond voor kerst komen alle verpleegsters bij elkaar en zo gauw het donker wordt (en dat is nooit later dan 8 uur), worden de kaar-

sen in de Chinese lanterns aangestoken. Dan gaan ze in een rij zingend door de versierde zalen en gangen. Op kerstmorgen worden de cadeautjes uitgereikt, zoals bij jullie op St. Nicolaasavond, wat ze hier niet kennen. De kinderen hangen vaak een kous aan hun bedjes. Wat heeft de kerstman het dan druk, om 's nachts al die kousen te vullen!

Het hoogtepunt van de eerste kerstdag is de kerstnaalijd. De gaas ontbrekt er nooit en tot slot wordt de brandende kerstspudding binnengebracht. Lang van te voren is de huishoudster daar al mee begonnen. Iedereen moet een keer roeten en er iets ingoien, een heel klein ringetje of geldstukje. Degene, die de ring in haar kerstspudding vindt, gaat gauw trouwen en zij, die 't geldstukje vindt, wordt rijk. Jullie begrijpen wel, dat er een heleboel mogelijkheden zijn. Kaarsen op tafel? Nee, dat hebben we wel eens geprobeerd, maar ze gingen smelten.

De 2e kerstdag wordt "Boxing day" genoemd. Er worden dan veel sportwedstrijden gehouden, of de hele familie trekt er op uit om ergens op een mooi plekje te gaan picknicken.

En 's avonds zit je met de hele familie op de stoep na te genieten. Als het dan stil is, beginnen plotseling de Christmas-beeilles te tsjirpen; dat zijn sprinkhanen, die je omstreepen; kerstmis hit meest hoort, vandaar de naam. Heel in de verte hoor je het gezang van de natuur. Dan kijkt je naar de avondhemel, waar een paar ibissen komen aanvliegen met hun Ha-di-da-geroep. En daar staat het Zuiderkruis (met de twee wijzers), één van de mooiste sterrenbeelden van het Zuidelijk halfrond.

En dan denk je aan kerstmis in Holland en verlang je naar het sterrenbeeld de Grote Beer en naar echte sneeuw.....

Het scherpe paard

Ik ken een paard dat scheert iedere morgen zijn baard

Als mes gebruikt hij vijf angels van een bij Als zeep neemt hij (schrik niet) Modder uit het riet Hij zet laatste tegen mij: Als ik geschooren ben voel ik

Want ik kan mij toch niet vertonen Met stoppels op kin en kanten? Gemaakt door Bettie Blans, Utrecht.

Van schoolblijven en nog iets.....

„Zo, en ga nu maar vlieg naar huis, want het begint al donker te worden”, zei meester van der Ham — of zoals de jongens hem noemden Hammetje, want hij was nogal dik, — tegen Bertjan, toen hij de schooldeur achter hem sloot. Bertjan had moeten schoolblijven omdat hij onder de les had gepraat. Natuurlijk wist hij, dat dat niet mocht, maar ja, zo vlak voor kerstmis ben je al zo vol van de vrije dagen die je te wachten staan.

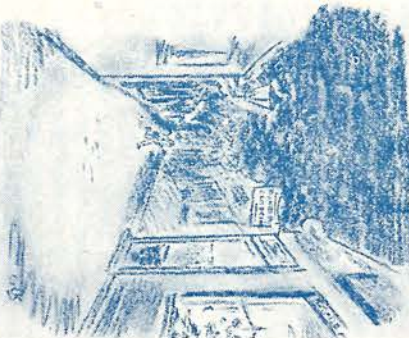
„Er komt vast sneeuw”, hadden de grote mensen voorspeld maar het was alleen maar wat graan vriezen. „Als u 't mij vraagt”, had 's morgens de melkboer tegen moeder gezegd „krijgen we nog een witte kerst”. Was het maar waar, zei Bertjan tot zich zelf, want bij kerstmis hoort eigenlijk sneeuw, alles is dan zo wit en zelfs de lelijke dingen zijn mooi.

kwam. 't Meest even verderop, rechts van de weg zijn, waar dat oude hek had gestaan. Bertjan vergat zijn haast, zou hij kunnen helpen? Op de tenen ging hij naar de plaats, waar hij het kersten dacht te horen en net op dat ogenblik kwam de maan hem te hulp door tussen

De winkels in de Dorpsstraat hadden de lichten al aan. Hè toch wel gezellig zo in het donker naar huis, dacht Bertjan, maar meteen daarop drong het tot hem door, dat hij wel eens een standje kon krijgen voor dat schoolblijven. Een onwillekeurige ging hij vlugger lopen. Hij zou de weg door het weiland naar nemen, die was korter dan die door het dorp. En dus ging hij op de hoek linksaf het donkere weiland in. Maar Bertjan was niet bang, hij kende de weg op zijn duimpje.

De duisternis viel nu snel en het was koud. De maan liet zich niet zien, de hemel was te dik bewolkt. „Zou er dan toch nog sneeuw komen” dacht Bertjan. Er was weinig wind en zijn schoenen kneepden in de mulle grond van het karepad. Ploetseling bleef Bertjan staan. Hoorde hij daar iets in de struiken aan de kant van de weg? Nee, toch niet, hij had het zich maar verbeeld. En opgelucht stapte hij door. Maar opeens, ja daar was het weer, alsof er een kind huilt. Opnieuw stond hij stil en nu herkende hij het geluid. 't Was een dier, misschien een hond die lag te kerren. Bertjan hield de adem in om toch maar goed te horen waar dat geluid vandaan

terug totdat hij het hondepootje kon losmaken. „Kom Hekkie, dan zal ik je

thuis brengen, je baas zal wel ongerust zijn!

En met het gewonde hondje in zijn armen holde Bertjan terug. Ademloos kwam hij bij de bakker aan. Gelukkig, het licht brandde nog. „Hier is Hekkie, bakker” en in één adem vertelde hij zijn verhaal. Bakker Zuidema was dolblij zijn hondje terug te zien. 's Middags was Hekkie al weggelopen. Overal hadden ze gezocht, tot het donker werd. Toen hadden ze het wel moeten opgeven. „Laten we maar hopen, dat Hekkie uit zich zelf terug komt ook”, had de bakker gezegd. Nu kreeg Bertjan een lekker warm kopje thee en een grote mop taai-taai.

Weer terug in het weiland moest Bertjan nog even kijken naar de plaats waar hij een half uur geleden het hondje had gevonden. Gelf, het leek lang zo koud niet meer. En wat was dat? Voelde hij daar sneeuw? Jawel hoor, dat was sneeuw, nog wel heel weinig, maar het was sneeuw.

Op een holletje kwam hij thuis: „Moeder, het sneeuw”, riep hij, maar moeder was boos. „Waar kom jij zo laat vandaan? Wat heb ik in ongerustheid gezeten. Gelukkig dat vader niet thuis is. Die is naar de stad gegaan om een kerstboom te kopen”. In geuren en kleuren vertelde Bertjan zijn verhaal, eerst dat hij even had moeten nablijven „even-lijes maar hoor, want Hammetje.....”. „Meneer van der Ham bedoel je”, ver-beterde Moeder..... „want meneer van der Ham wilde ook graag naar huis. En daarna van Hekkie, die hij met een gewond voorpootje naar zijn baas had teruggebracht.

Toen Bertjan 's avonds in zijn bedje lag, moest hij weer aan het hondje denken: „Zou hij nog pijn hebben? Misschien niet zo heel erg, want wat was hij bij toen hij zijn baas weer zag”. Door het raam van zijn kamertje zag Bertjan dat het

nog steeds sneeuwde, nu dikke vlokken, die dwarreelden in het licht van de lanternen. Wat was dat mooi. Zou Hekkie morgen ook in de sneeuw kunnen spelen?” En met die gedachte sliep hij in.

Het eerste wat Bertjan de volgende ochtend deed was naar buiten kijken. Oh wat prachtig, alles leek wel heel anders, op de straten en huizen, de heesters om de tuin en op het tuinhok lag een dikke laag sneeuw. Wel twintig mussen vochten om broodkrums die moeder voor hen had gestrooid en ze maakten een leven van je welste. Leuk al die mussepoofjes in de sneeuw.

„Bertjan, kom je elien” riep moeder. En toen beneden, in de voorkamer, daar stond de kerstboom, prachtig versierd en met een mooie zilveren piek in zijn top. Zacht glansde het engelenhaar op de besneeuwde takken, waarop vogeltjes zaten met lange witte staarten, tussen gekleurde ballen en gouden slingers.

Vernuft keek Bertjan zijn vader en moeder aan. „Zalig Kerstfeest, vader, moeder”, zei hij.

WIE wonnen de prijzen?

Zo, jongens en meisjes, het zit er weer op.

We hebben gewikt en gewogen, we hebben bekeken en diep nagedacht. En toen zijn de prijswinnaars uit de bus gekomen. Wat was het weer moeilijk. Tenminste bij de plakplaten. Er waren weer prachtige inzendingen bij. Zo mooi waren ze soms, dat we werkelijk dachten, dat erbij geholpen was door vader, moeder of grotere broers en zusjes. Er waren erbij, die wel schilderijen leken, met een prachtige lijst erom en zelfs nog een oogje eraan om het op te hangen.

Er zaten heel wat plakkerfjes in het zakje, maar toch waren het er voor sommige kinderen nog niet genoeg. Die moesten er nog hele stukken bijleken. Andere jongens en meisjes hadden maar een paar van de plakkerfjes gebruikt. En dat was eigenlijk ook niet de

bedoeling.

Laten we nu vast voor een volgende keer afspreken, dat we dan alle plakkerfjes gebruiken en er niets bij tekent!

Dit keer hadden we dit niet duidelijk afgesproken en daarom hebben wij er maar niet zo erg op gelet, maar voor een volgende keer weten we het dan.

En nu de prijswinnaars van de plakwedstrijd:

Kinderen van 4 en 5 jaar:
1e prijs Sjaantje Arnoldus
2e prijs Cornelis van Ginkel
3e prijs Keesje Chelanda
Kinderen van 6 en 7 jaar:
1e prijs Rosa Everhard
2e prijs Elly Kijpman
3e prijs Fim Boogaard
Wel gefeliciteerd allemaal! We zullen zorgen dat jullie de prijzen zo gauw mogelijk ontvangen.
En alle anderen: volgende keer weer

AANGENAAM KENNIS TE MAKEN

In de vorige Jeugdkrant vroegen wij om foto's van jullie. Nou, we hebben er verscheidene ontvangen. Maar..... jammer genoeg waren ze niet allemaal duidelijk genoeg om in de krant te zetten.

Hierboven zie je nu:
met gitaar: Bea Moorten, naast de poes staat Ria Klein, bij het hartje Bambi zit Lenny Verpoorten en de harmonikaspeeler is Bert Schreuders. Zijn zusje met strik in d'r haar kijkt toe.

De niet gebruikte foto's zenden wij jullie terug. In elk geval heel erg bedankt en..... aangenaam kennis te maken!

meedoen hoor, misschien komt jullie naam dan in de krant!

Zo, en nu de groteren. Daar was het voor ons wat gemakkelijker. Voor jullie niet zeker, maar voor ons wel!

We hebben alle inzendingen nauwkeurig nagekeken en alle goede oplossingen in een grote doos gestopt. En toen was de zaak gauw bekeken want we zeiden: „1e prijs” en pakten dan zonder te kijken een kaart uit de doos. En zo pakten we ook de 2e en 3e prijzen en klaar was het.

Wat de goede oplossingen waren? Voor de kinderen van 8—11 jaar waren dat de briefjes waarop stonden de volgende mensen die zo vaak aan de deurt komen:

1. bakker
2. melkboer
3. slager
4. groenteman.

En voor de kinderen van 12—15 jaar (die de moeilijke rebus moesten oplossen) was de juiste oplossing:

Oktober ook wel wijfmaand genaamd was volgens de Romeinse kalender de achtste maand van het jaar.

En hier zijn dan de prijswinnaars die uit de doos kwamen:

Kinderen van 8—11 jaar:
1e prijs Wim Klein 10 jaar
2e prijs Ben Martron 11 jaar
3e prijs Kees Zeegers 11 jaar
Kinderen van 12—15 jaar:
1e prijs Fons Visser ?
2e prijs Wilma Steessel 13 jaar
3e prijs Johan Oterdoom 12 jaar

Ook jullie allemaal gefeliciteerd. De prijzen komen zo spoedig mogelijk. En alle anderen: volgende keer meer success.

Zo, dat was het dan voor deze keer. Als we weer een prijsvraag in ons krantje zetten hopen we weer even veel of misschien nog meer inzendingen te krijgen. Wie weet, wie dan de prijzen winnen!

BRIEVENBUS

Nou ik moet zeggen, jullie hebt je best gedaan hoor. Wij hebben stapels brieven gekregen en een heleboel daarvan moeten worden beantwoord. Niks erg hoor, jullie horen elke keer wat van ons en wij vinden het leuk ook wat van jullie te horen. Maar laat ik maar meteen van wal steken (ik doe het maar in alfabetische volgorde):

Gerda, Hans en Peter v. d. Boogaard, Utrecht ja, het duurt inderdaad lang voordat er weer een Jeugdkrant verschijnt, maar je moet zo denken, als je er elke week één zou krijgen, zou het gauw vervelen. Wat hebben jullie kerstgeschenken zegg! Zo moesten alle kinderen schrijven.

Anke v. d. Gugten, Voorburg Wat een prachtig postpapier heb jij zeg. Doe je zusje en haar pop de groeten van mij.

Junitje Harmsen, Utrecht Alweer een schoonschrijver en alweer uit Utrecht. Heb je dat blokschrift op school geleerd, Junitje?
Sjamie Jansen, Den Haag Maar..... Den Haag kan het ook! Een kerstige inzending van jou, Sjamie. Jammer, dat je niet in de prijzen viel.
Aus en Maai Steessel, Den Haag Natuurlijk zijn jullie altijd weer beter. Toch hoop ik, dat jullie nog eens een briefje zullen schrijven.

Zo dat was dus de gedeeltelijke briefvenbus. De overige brieven zullen wij in de volgende Jeugdkrant beantwoorden.

Allemaal hartelijk dank voor de brieven!